

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Ataliyah

1. מלכים ב, ח

"כֹּחַ בֶּן-עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, אֶחְזִיָּהוּ בְּמִלְכוֹ, וְשָׁנָה אֶחָדָה, מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם; וְשֵׁם אִמּוֹ עַתְלִיָּהוּ, בֵּת-עַמְרֵי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. כִּז וַיְלֶהָ, בְּדֶרֶךְ בֵּית אַחְזָב, וַיַּעַשׂ הַרַע בְּעֵינֵי יְהוָה, כְּבֵית אַחְזָב: כִּי חֲתַן בֵּית-אַחְזָב, הוּא."

Ahaziah was twenty-two years old when he became king, and he reigned in Jerusalem one year; his mother's name was Athaliah daughter of King Omri of Israel. He walked in the ways of the House of Ahab and did what was displeasing to the LORD, like the House of Ahab, for he was related by marriage to the House of Ahab.

2. מלכים ב, יא

"א וַעַתְלִיָּה אִם אֶחְזִיָּהוּ, וְרֵאתָה (רֵאֲתָה) כִּי מֵת בְּנָהּ; וַתִּקַּם, וַתֵּאבֵד, אֶת, כָּל-זֶרַע הַמַּמְלָכָה. ב וַתִּקַּח יְהוֹשֻׁבֶעֶ בֵּת-הַמֶּלֶךְ-יֹרָם אַחֲזִיָּהוּ אֶת-יֹאֵשׁ בֶּן-אַחְזִיָּהוּ, וַתִּגְדַּב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי-הַמֶּלֶךְ הַמְמוֹתֵתִים (הַמְמוֹתֵתִים)--אֹתוֹ וְאֶת-מִינְקָתוֹ, בְּחֹדֶר הַמַּטּוֹת; וַיִּסְתְּרוּ אֹתוֹ מִפְּנֵי עַתְלִיָּהוּ, וְלֹא הוֹמַת. ג וַיְהִי אֵתָהּ בֵּית יְהוָה, מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים; וַעַתְלִיָּהוּ, מַלְכֵת עַל-הָאָרֶץ. ד וּבִשְׁנָה הַשְּׁבִיעִית שָׁלַח יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת-שָׂרֵי הַמַּאֲוִיֹת (הַמַּאֲוִיֹת), לְכָרִי וְלָרְצִים, וַיָּבֵא אֹתָם אֵלָיו, בֵּית יְהוָה; וַיִּכְרַת לָהֶם בְּרִית וַיִּשְׁבַּע אֹתָם, בְּבֵית יְהוָה, וַיָּרָא אֹתָם, אֶת-בֶּן-הַמֶּלֶךְ... יב וַיֹּצֵא אֶת-בֶּן-הַמֶּלֶךְ, וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת-הַבְּזָר וְאֶת-הַעֲדוּת, וַיִּמְלֹכוּ אֹתוֹ, וַיִּמְשַׁחֵהוּ; וַיְכַוֵּ--כַף--וַיֹּאמְרוּ, יְחִי הַמֶּלֶךְ. יג וַתִּשְׁמַע עַתְלִיָּהוּ, אֶת-קוֹל הַרְצִין הָעָם; וַתֵּבֵא אֶל-הָעָם, בֵּית יְהוָה. יד וַתֵּרָא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל-הָעַמּוּד כַּמְשַׁפֵּט, וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצִצְרוֹת אֶל-הַמֶּלֶךְ, וְכָל-עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ, וַתִּקַּע בַּחֲצִצְרוֹת; וַתִּקְרַע עַתְלִיָּהוּ אֶת-בְּגָדֶיהָ, וַתִּקְרָא קֶשֶׁר קֶשֶׁר. טו וַיֹּצֵא יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת-שָׂרֵי הַמַּאֲוִיֹת (הַמַּאֲוִיֹת) פְּקֻדֵי הַחֵיל, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הוֹצִיאוּ אֹתָהּ אֶל-מִבֵּית לְשֹׁדְרֹת, וְהִבֵּא אַחֲרֶיהָ, הַמֵּת בְּחָרֵב: כִּי אָמַר הַכֹּהֵן, אֶל-תּוֹמַת בֵּית יְהוָה. טז וַיִּשְׁמוּ לָהּ יָדִים, וַתֵּבֹאוּ דֶרֶךְ-מִבּוֹא הַסּוֹסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ; וַתּוֹמַת, שָׁם. יז וַיִּכְרַת יְהוֹיָדָע אֶת-הַבְּרִית, בֵּין יְהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם, לְהִיּוֹת לָעָם, לַיהוָה; וּבֵין הַמֶּלֶךְ, וּבֵין הָעָם. יח וַיָּבֵאוּ כָל-עַם הָאָרֶץ בֵּית-הַבַּעַל וַיִּתְּצוּהוּ, אֶת-מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת-צִלְמֵי שִׁבְרוּ הַיִּטֵּב, וְאֶת מִתְּנֵן פֶּהּ הַבַּעַל, הִרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת; וַיִּשְׁם הַכֹּהֵן פְּקֻדֹת, עַל-בֵּית יְהוָה. יט וַיִּקַּח אֶת-שָׂרֵי הַמַּאֲוִיֹת וְאֶת-הַרְצִים וְאֶת כָּל-עַם הָאָרֶץ, וַיִּרְיִדוּ אֶת-הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה, וַיִּבְאוּ דֶרֶךְ-שַׁעַר הַרְצִים, בֵּית הַמֶּלֶךְ; וַיִּשְׁב, עַל-כֶּסֶף הַמֶּלְכִים. כ וַיִּשְׁמַח כָּל-עַם-הָאָרֶץ, וְהַעִיר שָׁקֵטָה; וְאֶת-עַתְלִיָּהוּ הִמִּיתוּ בְּחָרֵב, בֵּית מֶלֶךְ (הַמֶּלֶךְ)."

When Athaliah, the mother of Ahaziah, learned that her son was dead, she promptly killed off all who were of royal stock. 2 But Jehosheba, daughter of King Joram and sister of Ahaziah, secretly took Ahaziah's son Joash away from among the princes who were being slain, and [put] him and his nurse in a bedroom. And they kept him hidden from Athaliah so that he was not put to death. 3 He stayed with her for six years, hidden in the House of the LORD, while Athaliah reigned over the land. 4 In the seventh year, Jehoiada sent for the chiefs of the hundreds of the Carites and of the guards, and had them come to him in the House of the LORD. He made a pact with them, exacting an oath from them in the House of the LORD, and he showed them the king's son....12 [Jehoiada] then brought out the king's son, and placed upon him the crown and the insignia. They anointed him and proclaimed him king; they clapped their hands and shouted, "Long live the king!" 13 When Athaliah heard the shouting of the guards [and] the people, she came out to the people in the House of the LORD. 14 She looked about and saw the king standing by the pillar, as was the custom, the chiefs with their trumpets beside the king, and all the people of the land rejoicing and blowing trumpets. Athaliah rent her garments and cried out, "Treason, treason!" 15 Then the priest Jehoiada gave the command to the army officers, the chiefs of hundreds, and said to them, "Take her out between the ranks and, if anyone follows her, put him to the sword." For the priest thought: "Let her not be put to death in the House of the LORD." 16 They cleared a passageway for her and she entered the royal palace through the horses' entrance: there she was put to death. 17 And Jehoiada solemnized the covenant between the LORD, on the one hand, and the king and the people, on the other—as well as between the king and the people—that they should be the people of the LORD. 18 Thereupon all the people of the land went to the temple of Baal. They tore it down and smashed its altars and images to bits, and they slew Mattan, the priest of Baal, in front of the altars. [Jehoiada] the priest then placed guards over the House of the LORD. 19 He took the chiefs of hundreds, the Carites, the guards, and all the people of the land, and they escorted the king from the House of the LORD into the royal palace by the gate of the guards. And he ascended the royal throne. 20 All the people of the land rejoiced, and the city was quiet. As for Athaliah, she had been put to the sword in the royal palace.

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

3. **מלכים ב ח, כו**
 רד"ק " למעלה אמר כי יהורם אביו בת אחאב היתה לו לאשה נאמר כי בת אחאב היתה ואמר בת עמרי כי בני בנים הרי הם כבנים" מצודת דוד: " ולמעלה (פסוק יח) נאמר שיהורם אביו נשא בת אחאב וידמה שעמרי גדלה ונקראת בתו אף, כי בני בנים הם כבנים" רלב"ג: "הנה היא אשר זכר כי היא בת אחאב"
4. **דבה"י ב, כב, י רש"י:** אומר שע"י סם המות הרגתם
5. **דבה"י ב, כא, ד**
 " וַיָּקֶם יְהוֹרָם עַל-מַמְלַכְתּוֹ אֲבִיו וַיַּתְחִזֵּק וַיַּהַלֵּג אֶת-כָּל-אֶחָיו בְּחֶרֶב וְגַם מִשְׂרֵי יִשְׂרָאֵל: "
 Jehoram proceeded to take firm hold of his father's kingdom and put to the sword all his brothers, as well as some of the officers of Israel.
6. **דבה"י ב, כד, ז**
 " כִּי עֲתַלְהוּ הַמְרֻשְׁעִים, בְּנֵיהֶם פָּרְצוּ אֶת-בֵּית הָאֱלֹהִים; וְגַם כָּל-קֹדְשֵׁי בֵּית-יְהוָה, עָשׂוּ לְבַעֲלִים. "
 For the children of the **wicked Athaliah** had violated the House of God and had even used the sacred things of the House of the LORD for the Baals.
7. **מלכים ב, ח, יח**
 " וַיִּלְךָ בְּדַרְךָ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל, כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב--כִּי בֵּת-אַחְאָב, הִיְתָה-לוֹ לְאִשָּׁה; וַיַּעַשׂ הַרַע, בְּעֵינֵי יְהוָה. "
 He followed the practices of the kings of Israel—whatever the House of Ahab did, for he had married a daughter of Ahab—and he did what was displeasing to the LORD.
8. **פירוש המשניות לרמב"ם, סנהדרין, י, א, העיקר הי"ב**
 "ומכלל יסוד זה, שאין מלך לישראל אלא מבית דוד ומזרע שלמה בלבד, וכל החולק על המשפחה הזאת כפר בה' יתברך ובדברי נביאיו"
9. **מצודת דוד על דבה"י ב, כד, ז**
 " בניה. שהיו לה מאיש אחר הם פרצו את בית האלהים "
 רד"ק: " ופי' בניה בנים שהיו לה מאיש אחר לא מן המלך"
10. **דבה"י ב, כד, טו-טז**
 " וַיָּזֶקֶן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׁבַּע יָמָיו וַיָּמָת בְּן-מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ: וַיִּקְבְּרוּהוּ בְּעִיר-דָּוִד עִם-הַמְּלָכִים כִּי-עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעַם הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ: "
 Jehoiada reached a ripe old age and died; he was one hundred and thirty years old at his death. They buried him in the City of David together with the kings, because he had done good in Israel, and on behalf of God and His House.
מצודת דוד: "עשה טובה בישראל – במה שהעמיד להם מלך מזרע דוד"
מלבי"ם: שפדה אותם מיד עתליה המרשעת, והקים מלכות בית דוד"